

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 18.9.2008 г.
COM(2008) 567 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

до Европейския парламент и до Съвета относно плана за действие на ЕС по отношение на наркотиците за периода 2009—2012 г.

{SEC(2008) 2455}
{SEC(2008) 2454}
{SEC(2008) 2456}

Въведение

Наркотиците са основен източник на безпокойство за гражданите на Европа и сериозна заплаха за сигурността и здравето на европейското общество.

През декември 2004 г. Европейският съвет единодушно одобри стратегията на ЕС по отношение на наркотиците за периода 2005—2012 г.¹, която има за цел да постигне високо равнище на защита, благосъстояние и социално сближаване чрез предотвратяване и намаляване на употребата на наркотици.

Приемането на стратегията само по себе си даде ясен сигнал, че политическата загриженост относно наркотиците в рамките на Европейския съюз надхвърля различията в подхода, които съществуват между държавите-членки. Това бе потвърждение на факта, че всички държави-членки се придържат към един и същ набор от основни принципи: че трябва да съществува балансиран подход за намаляване както на предлагането, така и на търсенето на наркотици, че този подход трябва да се основава на надеждни данни по отношение на естеството и обхвата на проблема, на зачитане на основните права и човешкото достойнство и — във все по-голяма степен — на съгласувано и трансгранично прилагане на закона по отношение на наркотрафикантите и организираната престъпност.

Стратегията по отношение на наркотиците определя също така рамката на два последователни четиригодишни плана за действие. Първият **план за действие (2005—2008 г.)**² предвижда над 80 действия, които да помогнат за координирането на основни области на правителствена намеса по отношение на забранените наркотични вещества: общественото здраве, правоприлагането, митниците, наказателното правораздаване и външните отношения. Докато изпълнението често е отговорност на държавите-членки, Комисията играе активна роля за улесняване и оценяване на текущата дейност в допълнение към мониторинга на законодателството за борба с наркотиците, като например Рамково Решение 2004/757/ПВР на Съвета за трафика на наркотици, по което ще има доклад в средата на 2009 г. Освен това, като се ръководи от придобития през последните четири години опит, сега Комисията предлага втори план за действие (2009—2012 г.), който да бъде одобрен от Съвета.

Какво е постигнал настоящият план за действие по отношение на наркотиците досега?

Настоящият план гласи, че неговата крайна цел е:

‘... да намали значително употребата на наркотици сред населението и да ограничи вредните социални и здравословни последствия от употребата и търговията със забранени наркотични вещества’.

Приложеният доклад за оценка³ е резултат от съвместните усилия на Комисията, държавите-членки, Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите

¹ CORDROGUE 77, 22.11.2004 г.

² ОВ С 168, 8.7.2005 г.

³ Работен документ на службите на Комисията, приложен в приложение 1.

(ЕЦМНН), Европол и европейски мрежи на неправителствени организации (НПО), представени във Форума на гражданското общество. Към днешна дата този доклад представлява най-пълната оценка на прилагането на политиката на ЕС за борба с наркотиците и показва, че целите на настоящия план са изпълнени отчасти:

- Употребата на наркотици в ЕС продължава да бъде на високи равнища. Наличните данни показват, че употребата на хероин, канабис и синтетични наркотици се задържа на постоянно равнище или намалява, докато употребата на кокаин се увеличава в редица държави-членки. Общият брой хора в ЕС, които употребяват наркотици или са вземали някога наркотици („разпространение на употребата някога през живота“), се изчислява на 70 млн. за канабис, най-малко 12 млн. за кокаин, 9,5 млн. за екстази и 11 млн. за амфетамини, като поне половин милион души получават субституиращо лечение за наркотици като хероин⁴.
- Въпреки че няма причина за задоволство, наличните данни за сравними страни в други части на света показват, че употребата на канабис, кокаин и амфетамини в ЕС е значително по-ниска от тази в САЩ например. Същото се отнася и за броя на регистрираните заразявания с ХИВ, свързани с инжектиране на наркотици.
- Оценката показва също така, че политиките за борба с наркотиците на държавите-членки стават все по-сходни и че има тенденция към подсилване на националните политики чрез планове за действие.
- Засега данните показват, че ЕС успява поне да удържи сложното обществено явление на широко разпространена сред населението употреба и злоупотреба с вещества и че все повече съсредоточава усилията си върху мерки за поправяне на вредите, причинени от наркотиците на отделни лица и на обществото. Важно е да се отбележи, че това удържане бе постигнато въпреки факта, че през периода на наблюдение незаконното производство на опиати в световен мащаб рязко се повиши и че ЕС бе сцена на невиджан досега трафик на кокаин. В сравнение с рязкото увеличаване на предлагането постигнатите от ЕС резултати за справяне с проблема се очертават в по-благоприятна светлина.
- Що се отнася до международното сътрудничество, сега съществува по-добра съгласуваност на позициите на ЕС в международните форуми по въпросите за наркотиците, както и в Комисията на Обединените нации за наркотичните вещества (CND) например. Освен това, интегрираният и балансиран подход на ЕС към наркотиците все по-често служи за модел на други държави по света.

Настоящият план за действие (2005—2008 г.) е амбициозно начинание. Въпреки че бе постигнат напредък в много области, бяха установени и слабости.

В много области продължават да съществуват проблеми при координирането на политиките и въпреки че качеството на информацията за положението в ЕС относно употребата на наркотици, превенцията и лечението е значително по-добро, все още има значителни пропуски в познанията: съществува постоянен недостиг на надеждни данни

⁴ Годишен доклад на ЕЦМНН за 2007 г.

за предлагането на наркотици, но също така по отношение на обхвата и резултатите от подпомагането на трети държави в областта на наркотиците.

Как да бъде засилен ангажиментът на обществото за намаляване на употребата на наркотици?

Без съмнение ЕС трябва да прави повече за намаляване на въздействието на социалните и здравословните проблеми, причинени от употребата на наркотици. Ако милиони европейци са вземали наркотици в определен момент от живота си или го правят в момента, има разминаване между обществената политика и общественото поведение, което никое общество не може да си позволи да пренебрегне.

Данните показват, че един от (икономически) най-ефективните подходи за справяне с употребата на наркотици е да създадат партньорства между обществените служби, които се занимават с превенция, лечение, намаляване на вредите и правоприлагане, от една страна, и доброволните организации и доставчиците на услуги, от друга страна. Или с други думи — съюз между гражданите и институциите, създаден от тях и за тях.

Време е хората в Европа да бъдат поставени в центъра на политиката в тази област и гражданите на Европа да участват по-активно. Като първа стъпка, през 2006 г. Комисията помогна за създаването на Европейски форум на гражданското общество по отношение на наркотиците. В подкрепа на изпълнението на плана за действие на ЕС по отношение на наркотиците Комисията ще разгледа в процеса на изпълнение на следващия план за действие начини за мобилизиране на всички, които желаят да поемат официален ангажимент да правят всичко необходимо на своето равнище и със средствата, с които разполагат, за намаляване на вредите, причинени от наркотиците на хората. Една от идеите, която да бъде развита в това отношение, е създаването на „Европейски алианс относно наркотиците“. Това би могло да бъде обществен ангажимент на всеки гражданин или на група от граждани за повишаване на осведомеността относно рисковете от вземането на наркотици и подкрепа за най-добрите практики в тази област.

Към нов План за действие по отношение на наркотиците за периода 2009—2012 г.

Стратегията на ЕС по отношение на наркотиците се занимава със сложно явление, което изисква подход в дългосрочен план, за да бъдат постигнати промени. Тя се основава на две основни измерения на политиката по отношение на наркотиците — ***намаляване на търсенето на наркотици и намаляване на предлагането на наркотици***, които се допълват от три пресечни теми — ***координация, международно сътрудничество и информация, научни изследвания и оценка***.

В подкрепа на стратегията Комисията предлага нов План за действие по отношение на наркотиците (2009—2012 г.), който се основава на съществуващата рамка, но също така и на опита, придобит през последните четири години. Този план очертава следните приоритети:

1. Намаляване на търсенето на наркотици и повишаване на обществената осведоменост

Необходимо е по-нататъшно подобряване на ефективността на мерките за намаляване на употребата на наркотици и на нейните последици. Това означава да се обърне особено внимание на уязвимите групи и на превенцията на употребата на няколко вида наркотици (използването на комбинация от забранени и позволени вещества, и по-специално на алкохол).

2. Мобилизиране на европейските граждани да играят активна роля

Комисията предлага да бъде започнат процес на консултации с държавите-членки и с европейското гражданско общество, за да се работи за приемане на идеята за алианс на европейските граждани относно наркотиците. Този алианс ще съдържа ангажимент и набор от принципи, които да дават насоки на гражданите при решаването на въпроси, свързани с наркотиците, които могат да възникнат в непосредственото им обкръжение. Тя трябва да бъде съобразена с националното законодателство и обичаи и следва да отдава подбавашо значение на положителните действия и на самостоятелността в общия стремеж за по-безопасно и по-здравео общество.

3. Намаляване на предлагането на наркотици

Необходимо е по-ефективно правоприлагане на равнище ЕС за борба с производството и трафика на наркотици, като се използва пълноценно капацитетът на Европол и на други структури на ЕС въз основа на подход, който се основава на разузнавателна информация. Следва да се оказва подкрепа на повече координирани чрез регионални платформи за сигурност операции.

4. Подобряване на международното сътрудничество

По-добрата координация на националните и на общностните политики ще бъде от голяма полза за ефективността на ЕС като най-голям световен донор в световната борба с наркотиците и в борбата за намиране на по-устойчиви решения на отглеждането на наркотици.

5. По-добро разбиране на проблема

Необходимо е да се повиши знанието за всички аспекти на употребата на наркотици чрез повече и по-добре координирани научни изследвания и данни, включително данни относно свързаната с наркотиците престъпност и относно начина, по който функционира пазарът за предлагане на забранени наркотични вещества.

Планът за действие, който следва, има за цел да предостави рамката за прилагане на тези приоритети и да придаде европейска добавена стойност, когато е необходимо.

I. КООРДИНАЦИЯ				
Основен приоритет: подобряване на ефикасността на разработване и на прилагане на политиката.				
Цел	Действие	Срокове	Отговорна страна	Индикатори
1. Постигане на това един балансиран и интегриран подход, надлежно зачитащ основните права, да бъде отразен в националните политики и в подхода на ЕС към третите държави и в международните форуми.	1. Държавите-членки и институциите на ЕС следва ефективно да съгласуват политиките за борба с наркотиците, които да отразяват целите на стратегията на ЕС по отношение на наркотиците за периода 2005—2012 г. и на настоящия план за действие.	Постоянно	Държави-членки Комисия Съвет	Целите на стратегията на ЕС по отношение на наркотиците и на плановите за действие, включени в националните политики. Политиката за борба с наркотиците на равнище ЕС отразява целите на стратегията по отношение на наркотиците.
2. Осигуряване на ефективна координация на равнище ЕС.	2. Хоризонталната група за наркотиците към Съвета следва да играе активна и инициативна роля при изпълнението на своите задачи по координация.	Постоянно	Съвет	Съответните работни групи на Съвета ⁵ активно информират/приобщават хоризонталната група за наркотиците и обратното.
	3. Комисията и Съветът следва да осигурят съгласуваност между вътрешните и външните аспекти на участието в политиката по отношение на наркотиците.	2011 г.	Комисия Съвет	Постигане на съгласуваност между вътрешните и външните аспекти на политиката по отношение на наркотиците.
	4. Съветът следва да проучва състоянието на проблема с наркотиците веднъж годишно въз основа на годишния преглед на напредъка, извършван от Комисията, и на съответните годишни доклади от ЕЦМНН и Европол.	Постоянно	Съвет Комисия ЕЦМНН Европол	Заклученията на Съвета.

⁵ Тези работни групи на Съвета включват: работните групи „Полицейско сътрудничество“ и „Митническо сътрудничество“, мултидисциплинарната група „Организирана престъпност“, работната група „Обществено здраве“, работните групи „Външни отношения“ и работната група „Икономически въпроси“.

3. Осигуряване на ефективна координация на национално равнище.	5. Председателството следва да свиква редовни заседания на националните координатори по наркотиците или на лицата, заемащи равностойна длъжност, за ускоряване на координацията по специфични и спешни въпроси, които изискват предприемането на действия.	Два пъти годишно	Председателство Държави-членки	Ефективно въздействие върху координирането на политиките.
	6. Държавите-членки следва да проучват междуведомствената координация по отношение на наркотиците, за да гарантират, че на равнище ЕС се представят съгласувани позиции и че целите на плана за действие на ЕС са пренесени на възможно най-ефективното ниво на изпълнение.	Постоянно	Държави-членки Съвет	Приносът на държавите-членки в хоризонталната група за наркотиците и в другите работни групи е последователен.
4. Осигуряване на участието на гражданското общество в политиката за борба с наркотиците.	7. Комисията следва да търси най-малко веднъж годишно обратна връзка от Европейския форум на гражданското общество по отношение на наркотиците относно политиката за борба с наркотиците.	Постоянно	Комисия	Форумът заседава най-малко веднъж годишно. Комисията уведомява хоризонталната група за наркотиците за резултатите.
	8. Държавите-членки следва да насърчават участието на гражданското общество на всички подходящи нива на прилагане на политиката за борба с наркотиците, в съответствие с националните практики, въз основа на „Европейския алианс относно наркотиците“, който има за цел да мобилизира гражданското общество и публичния сектор в кампания за повишаване на осведомеността относно рисковете от вземането на наркотици.	Постоянно	Комисия Държави-членки	Участие на гражданското общество в национален диалог. Принос на гражданското общество. Широка подкрепа за алианса.
II. НАМАЛЯВАНЕ НА ТЪРСЕНЕТО				
Основен приоритет: подобряване на качеството и ефективността на мерките за намаляване на употребата на наркотици и последиците от нея, по-специално за уязвимите групи.				
Цел	Действие	Срокове	Отговорна страна	Показател

5. Предотвратяване на употребата на наркотици и на рисковете, свързани с нея.	9. Следва систематично да се предоставят оценени общи стратегии за превенция, предназначени за различни социални среди (напр. училищата, работното място и затворите). Превенцията следва да обхваща и употребата на няколко вида наркотици (използването на комбинация от забранени и позволени вещества, и по-специално на алкохол), както и темата за наркотиците и шофирането.	Постоянно	Държави-членки	Предоставяне на повече оценени програми и всеобхватни стратегии в държавите-членки. Разпространението на употребата на наркотици сред младите и как се възприема употребата на наркотици от връстниците.
	10. Следва да се прилагат целенасочени програми за предотвратяване или забавяне на първата употреба на наркотици чрез оценени и иновационни намеси.	Постоянно	Държави-членки	Предоставяне на повече оценени програми в държавите-членки, които са насочени към първата употреба. Разпространението на употребата на наркотици сред младите. Възраст при първа употреба.
6. Предотвратяване на проблемната употреба на наркотици, включително на употребата на наркотици чрез инжектиране, чрез целева превенция.	11. Следва да бъдат усъвършенствани техниките за ранно откриване и намеса по отношение на уязвимите групи , за които съществува висока степен на риск да развият проблемна употреба на наркотици, и следва да се прилага оценена изборителна превенция посредством ранно откриване и намеса по отношение на уязвимите групи.	Постоянно	Държави-членки	Събиране на базови данни относно проблемната употреба. Тенденции при проблемната употреба на наркотици. Повече оценени по отношение на резултата, целеви програми за превенция в държавите-членки.
	12. За специфични високорискови групи, употребяващи (няколко вида) наркотици , при които съществува риск да развият проблемна употреба на наркотици, следва да бъде усъвършенствана и прилагана оценена превенция, като се предлага лесен достъп до консултации, управление на проблемното поведение и кратка намеса.	Постоянно	Държави-членки	Събиране на базови данни относно проблемната употреба. Тенденции при проблемната употреба. Предоставяне на повече оценени по отношение на резултата и целенасочени програми за

				превенция в държавите-членки.
7. Подобряване на ефективността на лечението от наркотична зависимост и рехабилитацията чрез подобряване на наличието, достъпността и качеството на услугите.	13. Следва да бъде усъвършенствано и прилагано лечение на наркотичната зависимост, основаващото се на установени факти и обхващащо разнообразни психо-социални и фармакологични подходи, което отговаря на нуждите на употребяващите наркотици (включително съответно лечение, адаптирано към нови видове наркотици или начини на употреба).	Постоянно	Държави-членки	Тенденции при търсенето на нови видове лечение и задържането на лечение. Предоставяне в държавите-членки на разнообразни видове лечение, основаващо се на установени факти.
	14. Следва да бъдат разработени и прилагани политики на рехабилитация и социална реинтеграция и услуги, основаващи се на най-добри практики, които предотвратяват връщането към наркотиците и намаляват социалното изключване и заклеймяването.	Постоянно	Държави-членки	Предоставяне на повече програми за рехабилитация и реинтеграция в държавите-членки.
	15. Потенциалните целеви аудитории следва да се уведомяват за съществуването на услуги по лечение и рехабилитация на национално, регионално и местно равнище.	Постоянно	Държави-членки	Съществуващите информационни стратегии в държавите-членки. Публичен регистър на съществуващите услуги (напр. интернет портал).
8. Подобряване на качеството и на ефективността на дейностите за намаляване на търсенето на наркотици, като се вземат предвид специфичните нужди на употребяващите наркотици според техния пол, културна среда, възраст и т.н.	16. Следва да бъдат усъвършенствани, прилагани и обменяни добри практически насоки/стандарты за качество по отношение на намесата и услугите по превенция, лечение, намаляване на вредите и рехабилитация.	2009—2012 г.	Държави-членки Комисия ЕЦМНН	Съществуване на съответните насоки и/или стандарти за качество. Степен на прилагане на насоките и/или стандартите.
	17. Следва да бъде постигнат консенсус в рамките на ЕС за стандартите за качество и показателите относно намесата и услугите по превенция, лечение, намаляване на вредите и рехабилитация, като се вземат предвид нуждите на специфични групи.	2012 г.	Държави-членки Съвет Комисия ЕЦМНН	Предложение на документ за консенсус в рамките на ЕС и последващи действия.

	18. Държавите-членки следва да следят за наличието и ефективността на услугите по превенция, лечение, намаляване на вредите и рехабилитация в отговор на специфични нужди. С подкрепата на ЕЦМНН Комисията следва да разработи методологична рамка за този вид проучвания.	2012 г.	Държави-членки Съвет Комисия ЕЦМНН	Брой на държавите-членки, които са извършили проучването.
9. Осигуряване на употребяващите наркотици, които се намират в затвор, достъп до здравни грижи за предотвратяване и намаляване на вредните влияния върху здравето, свързани със злоупотребата с наркотици.	19. Следва да бъдат разработени и прилагани услуги по превенция, лечение, намаляване на вредите и реинтеграция за лица в затвора, които да са равностойни на услугите, предоставяни извън затворите. Следва да се обърне особено внимание на последващите грижи след освобождаването от затвора.	Постоянно	Държави-членки	Политиките за борба с наркотиците, които се прилагат по-специално към предоставянето в затворите на услуги в областта на наркотиците, и проследяване след освобождаване от затвора.
	20. Въз основа на методологична рамка, разработена от Комисията с подкрепата на ЕЦМНН, държавите-членки следва да одобрят и да прилагат в затворническа среда индикатори за наблюдение на употребата на наркотици, здравословните проблеми, породени от наркотици, и предоставянето на услуги в областта на наркотиците.	Постоянно	Държави-членки Съвет Комисия ЕЦМНН	Намаляване на породените от наркотици здравословни проблеми в затворите.
10. Осигуряване на достъп до услуги за намаляване на вредите, за да се ограничи разпространението на ХИВ/СПИН, хепатит С и на други предавани по кръвен път инфекциозни заболявания, свързани с наркотици, и за да се намали в ЕС броят на смъртните случаи, причинени от наркотици.	21. Следва систематично да се осигурява достъп до услуги за намаляване на вредите и да се разширява обхватът им като неразделна част от намаляването на търсенето на наркотици, използвайки в пълна степен намеси, които са доказали своята ефективност, ако съществуват такива ⁶ .	Постоянно	Държави-членки	Комисията следва да докладва за напредъка. Намаляване на инфекциозните заболявания, свързани с наркотици. Намаляване на броя на смъртните случаи, причинени от наркотици.

⁶ Действието се основава на Препоръката на Съвета (2003/488/ЕО) относно превенцията и намаляването на вредите за здравето, свързани с наркотичната зависимост.

				По-голям обхват на услугите за намаляване на вредите.
--	--	--	--	---

III. НАМАЛЯВАНЕ НА ПРЕДЛАГАНЕТО				
Основен приоритет: измеримо подобрене на ефективността на правоприлагането в областта на наркотиците на равнище ЕС. Европол, Евроюст и другите структури на ЕС следва да изпълняват пълноценно съответните роли, за които са създадени, в интерес на ефикасността, съответствието на националните инициативи с политиката на ЕС, координацията в рамките на ЕС и икономите от мащаба.				
Цел	Действие	Срокове	Отговорна страна	Индикатор
11. Подобряване на ефективността на сътрудничеството в ЕС в областта на правоприлагането, за да се противодейства на производството и трафика на наркотици.	22. Действието следва да е насочено към тези престъпни организации, които представляват най-голяма заплаха, като се използва в пълна степен основаващата се на разузнавателна информация концепция на европейския модел за разузнаване относно престъпността (ECIM) и на неговите съставни части.	Постоянно	Държави-членки Европол Евроюст Съвет	Броят на престъпните организации, към които е насочено действието на държавите-членки.
	23. Следва да се увеличи броят на мултидисциплинарните операции по правоприлагане с участието на Европол, когато е необходимо, както и на службите на полицията, митниците и граничния контрол чрез съвместни екипи за разследване и съвместни митнически операции.	Постоянно	Държави-членки Европол Евроюст	Увеличаване на броя на съвместните екипи за разследване/съвместните митнически операции, свързани с наркотици. Доклад за оценка на постигнатите резултати.
	24. Следва да се подобри качеството на разузнавателните данни, които националните звена на Европол подават до Отдела за борба с наркотиците на Европол, като акцентът се поставя върху най-високите нива на организирана престъпност.	Постоянно	Държави-членки Европол	Последователност, уместност и качество на получените данни и разузнавателна информация.

	25. Следва да се използват в пълна степен проектите COSPOL ⁷ (хероин, кокаин, синтетични наркотици), свързани с проекти на Европол в областта на наркотиците, включително съгласуван анализ чрез работни досиета за целите на анализа.	Постоянно	Държави-членки Съвет Европол	Увеличаване на видимите оперативни резултати.
	26. Европейският полицейски колеж (CEPOL) ⁸ следва да предоставя съответното специализирано обучение на висши полицейски и митнически служители и на служители за връзка в трети държави чрез националните учебни заведения за обучение на полицейски служители.	Постоянно	Европейски полицейски колеж Държави-членки	Разработване на учебни програми за правоприлагане в областта на наркотиците. Допълнително специализирано обучение, включено в годишната работна програма на Европейския полицейски колеж. Брой на курсовете на обучение. Брой на преминалите обучение служители.
	27. Следва да се използват по-систематично служителите за връзка на държавите-членки в трети държави за обмен на сведения и разузнавателна информация между правоприлагащите органи на държавите-членки и Европол, когато е необходимо.	Постоянно	Държави-членки Европол	По-голямо международно оперативно сътрудничеството в областта на правоприлагането.
12. Бързи и ефективни ответни мерки спрямо новите заплахи (напр. нови видове наркотици, нови пътища).	28. Където е необходимо, следва да се създадат регионални платформи за сигурност (напр. Морски център за анализи и операции — наркотици, Работна група за Балтийско море) за противодействие на новите заплахи чрез съгласуване на оперативните ответни мерки.	Постоянно	Държави-членки Съвет Европол	Навременни оперативни ответни мерки чрез активно и инициативно справяне с рисковете и свеждане до минимум на заплахите. Увеличаване на броя на

⁷

Всеобхватно оперативно стратегическо планиране за целите на полицията.

⁸

Европейски полицейски колеж; Решение 2005/681/ПВР на Съвета.

	Това действие следва да е в съответствие със съществуващите правни и оперативни разпоредби на равнище ЕС и да се основава на специфични оценки на заплахите (вж. също действие 42).			прекъснатите престъпни дейности (изземвания, промяна на поведението при трафик).
	29. ЕС следва да съсредоточи вниманието си върху съгласувани и съвместни усилия между държавите-членки, които са изложени в най-голяма степен на специфични явления на производство/трафик на наркотици, в сътрудничество с Европол, ако е необходимо.	Постоянно	Държави-членки Европол Съвет	Оперативни и стратегически резултати от предприетите от държавите-членки действия.
13. Намаляване на фабрикуването и предлагането на синтетични наркотици.	30. Държавите-членки следва активно да поддържат сътрудничество в областта на правоприлагането/ съвместните операции в тази област и да обменят разузнавателна информация и най-добри практики. Следва оптимално да се използва проектът SYNERGY на Европол и свързаната с него инициатива COSPOL.	Постоянно	Държави-членки Европол Съвет	Увеличаване на броя на започнатите/завършените съвместни проекти. Увеличаване на броя на демонтираните производствени съоръжения, за които е подаден сигнал до системата на Европол за сравнение на незаконните лаборатории (EILCS). Броят на изготвените по SYNERGY доклади.
	31. За целия ЕС следва да бъде приета и прилагана система за криминалогичен анализ на синтетичните наркотици, която да се основава на придобития опит от проекти като SYNERGY и CHAIN, на структурата и специализираните познания на Европол и на Съвместния изследователски център на Комисията, както и на текущите дейности и опит на държавите-членки в тази област.	2012 г.	Комисия Европол Държави-членки	Система, която е готова и действа.
14. Намаляване на отклоняването и трафика в ЕС на химически прекурсори, използвани за производството на	32. ЕС следва да поддържа ясна и единна позиция по този въпрос на международно равнище и в рамките на ООН, като се опира на	Постоянно	Комисия Съвет	Ефективно координиране посредством съответните комитети на Съвета.

забранени наркотични вещества, и по-специално на прекурсори за синтетични наркотици.	съществуващото законодателство и на практиките на сътрудничество с частния сектор.		Държави-членки	Съвместни позиции на ЕС в международните форуми.
	33. Митническите служби следва да въведат контрол на прекурсорите на стратегическо равнище, като подобрят ефективността на управлението на граничния контрол, и да координират по-тясно дейностите си с други правоприлагащи органи за борба с наркотиците (взаимна подкрепа).	Постоянно	Държави-членки	Подобряване на контрола на прекурсорите, на откриването, на изземването и на криминологичната обстановка в сравнение с 2008 г.
	34. ЕС следва да окаже пълна подкрепа на международното оперативно сътрудничество, което има за цел да предотврати отклоняването на прекурсори за наркотици, като проектите PRISM и COHESION на Международния съвет за контрол на наркотиците (INCB).	Постоянно	Комисия Държави-членки	Увеличаване на броя на заловените и/или иззети пратки.
	35. Следва да се оцени законодателството на ЕС в областта на контрола на прекурсорите и неговото прилагане.	2010 г.	Комисия Държави-членки	Завършване на оценката.
	36. Когато е възможно, ЕС следва да сключи споразумения за сътрудничество с установените основни държави на произход на основните прекурсори за основните синтетични наркотици.	Постоянно	Комисия	Сключени споразумения. Намаляване на незаконните пратки на прекурсори за наркотици от въпросните държави.
15. Намаляване на влиянието на организираната престъпност, замесена в производството и трафика на наркотици, върху обществото.	37. В целия ЕС следва да се улесни конфискацията и възстановяването на приходите от престъпления, свързани с наркотици, като политиките за конфискация и възстановяване на активи станат по-строги на равнище ЕС и на национално равнище.	2012 г.	Държави-членки Комисия Съвет Европейски парламент	Прието съобщение на Комисията. Предложени и приети правни инструменти. Оценки на иззетото имущество.
	38. Следва да се подкрепи създаването на ефективни служби за възстановяване на активи в държавите-членки чрез създаването на неформална платформа. Разследванията следва	Постоянно	Комисия Държави-членки Европол	Създадена и ефективно работеща платформа. Увеличаване на броя на

	да се подкрепят чрез Службата на Европол за активите от престъпления.			подкрепените разследвания, свързани с проследяване и идентифициране на активи. Увеличаване на броя и на стойността на конфискуваните пари в брой и активи.
--	---	--	--	---

IV. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Основен приоритет: подобряване на ефективността на сътрудничеството в областта на наркотиците между ЕС и трети държави и между ЕС и международни организации чрез по-тясно координиране на политиките в рамките на ЕС. Насърчаване на последователното разпространение на европейския балансиран подход към проблема с наркотиците в световен мащаб.

Цел	Действие	Срокове	Отговорна страна	Индикатор
16. При необходимост систематично включване на въпросите на политиката на ЕС за борба с наркотиците в отношенията с трети държави и региони и в по-широка програма за развитие и сигурност. Това следва да се извършва въз основа на стратегическо планиране и координиране между всички засегнати действащи лица.	39. Следва да се гарантира, че отношенията на ЕС с трети държави отразяват целите на стратегията и планове за действие на ЕС по отношение на наркотиците, които се основават на принципа на споделената отговорност, и като надлежно се зачитат правата на човека.	Постоянно	Държави-членки Комисия	Все по-широко отразяване на приоритетите на политиката за борба с наркотиците в отношенията с трети държави.
	40. Чрез установяване на специфични области на сътрудничество следва да се подобри ефективността на съществуващите механизми в областта на наркотиците като механизма за сътрудничество и координиране между ЕС и Латинска Америка и Карибския басейн, специализирания диалог между ЕС и Андската общност и „тройките“ по въпросите на наркотиците.	Постоянно	Съвет Комисия	Стартиране и изпълнение на инициативи за сътрудничество.
	41. В съответствие с политическите решения и стратегии на ЕС и с подкрепата на програмите за подпомагане на държавите-членки и на ЕО	Постоянно	Комисия Държави-членки	Приоритетите на политиката за борба с наркотиците се отразяват във финансираните проекти.

	следва да се решават въпросите, свързани с наркотиците, в държавите производители и в тези, които се намират по (новите) пътища на трафика, чрез проекти за намаляване на търсенето и предлагането на наркотици и чрез предотвратяване на отклоняването на химически прекурсори. Подпомагането трябва да е свързано с планове за действие по отношение на наркотиците между ЕС и трети държави и региони (вж. действия 46 и 50).			Финансираните проекти отразяват баланса между намаляване на търсенето и предлагането. Създаване на взаимодействие между програмите за финансиране на държавите-членки и на ЕО.
	42. Засилване на регионалното и вътрешно-регионалното сътрудничество за намаляване на търсенето и предлагането на наркотици в трети държави с подкрепата на програмите за финансиране на държавите-членки и на ЕО като Инструмента за сътрудничество за развитие и регионалните стратегически документи, Инструмента за стабилност и Инструмента на европейската политика на добросъседство.	Постоянно	Комисия Държави-членки	Стартиране и изпълнение на нови инициативи за сътрудничество между регионите. Създаване на взаимодействие между програмите за финансиране на държавите-членки и на ЕО. Увеличаване на броя и на общия бюджет на финансираните проекти.
	43. Насърчаване на алтернативни на отглеждането на наркотици източници на средства за съществуване, които да зачитат правата на човека и да приобщават местните общности, като вземат предвид тяхната специфична среда и нужди.	Постоянно	Комисия Държави-членки	Брой на проектите в съответствие с подхода на ЕС към алтернативното развитие (9597/06, CORDROGUE 44, 18.5.2006 г.).
	44. В интерес на координацията следва да се създаде механизъм за мониторинг на свързаното с наркотици подпомагане, предоставяно от ЕС на трети държави.	Годишно	Съвет Държави-членки Комисия	Създаден механизъм. Общ поглед върху свързаните с наркотици проекти на ЕО и на държавите-членки в трети държави.
	45. Следва да се извърши проучване на обхвата и на резултатите от свързаните с наркотици проекти на ЕО в трети държави.	2010 г.	Комисия	Извършено проучване.

	46. Следва да се актуализират и прилагат плановете за действие на ЕС по отношение на наркотиците за републиките от Централна Азия ⁹ и за Латинска Америка и Карибския басейн ¹⁰ .	Постоянно	Държави-членки Комисия	Установени приоритети. Степен на изпълнение на плановете за действие.
17. Подобряване на координацията на ЕС в многостранен контекст и насърчаване на балансиран и интегриран подход.	47. Следва да се осигури по-добра координация и приемственост между хоризонталната група за наркотиците и делегациите на държавите-членки към Комисията на Обединените нации за наркотичните вещества чрез назначаването на постоянно длъжностно лице за връзка.	2009 г.	Съвет Държави-членки	Назначено длъжностно лице за връзка. Подобряване на координацията между виенските делегации и хоризонталната група за наркотиците.
	48. В Комисията за наркотичните вещества следва да бъдат подготвени, съгласувани и приети общи позиции и съвместни резолюции на ЕС.	Постоянно	Председателство Държави-членки Комисия	Брой на съвместните резолюции на ЕС. Общи позиции на ЕС, които са били подкрепени от други региони.
	49. Следва да бъде представена позиция на ЕС в сегмента на високо равнище на 52 ^{та} Комисията за наркотичните вещества относно оценката и последващите действия в резултат на извънредната сесия на Общото събрание на ООН през 1998 г. ¹¹ , която позиция да отразява основните принципи на политиката на ЕС за борба с наркотиците.	2009 г.	Съвет Държави-членки Комисия	Отразяване на позицията на ЕС в политическа декларация на ООН.
18. Подкрепа за страните кандидатки и за страните от процеса на стабилизиране и асоцииране.	50. На тези държави следва да се осигури необходимото техническо и друго подпомагане, за да бъдат запознати с достиженията на правото на ЕС в областта на наркотиците, и да им се	Постоянно	Държави-членки Комисия Съвет	Все по-голямо спазване на достиженията на правото на ЕС от държавите.

⁹ 12353/02; CORDROGUE 78, 25.9.2002 г.

¹⁰ 7163/1/99; CORDROGUE 19, 15.4.1999 г. Декларация от Порт ъф Спейн, 23.5.2007 г.

¹¹ Политическа декларация (резолюция S-20/2, приложение) на двадесетата извънредната сесия на Общото събрание на Организацията на обединените нации.

	окаже помощ за провеждане на необходимите действия, включително на тези, приети в плана за действие по отношение на наркотиците със страните от Западните Балкани ¹² .		ЕЦМНН Европол	Брой и качество на завършените проекти. Напредък на диалога и/или на сътрудничеството със съответните агенции на ЕС. Степен на изпълнение на планове за действие.
19. Подобряване на сътрудничеството със страните, участващи в Европейската политика на добросъседство (ЕПД).	51. Следва да се подобри диалогът относно наркотиците със страните, участващи в Европейската политика на добросъседство, в двустранен или регионален контекст, и по-специално чрез подкомитети.	Постоянно	Държави-членки Комисия	Ефективни резултати от диалога.
	52. Комисията следва да насърчава тези държави да използват Инструмента на европейската политика на добросъседство, за да прилагат свързаните с наркотици раздели от планове за действие по ЕПД.	Постоянно	Комисия	Брой на свързаните с наркотици проекти, изпълнени в рамките на Инструмента на ЕПД.

¹²

5062/2/03, CORDROGUE 3; 3.6.2003 г.

V. ИНФОРМАЦИЯ, НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ОЦЕНКА				
Основен приоритет: подобряване на разбирането на всички аспекти на явлението употреба на наркотици, за да се разшири базата от знания за целите на обществената политика и де се повиши осведомеността на гражданите относно социалните и здравословните последици от употребата на наркотици и да се извършват научни изследвания.				
Цел	Действие	Срокове	Отговорна страна	Индикатор
20. Разширяване на базата от знания в областта на наркотиците чрез насърчаване на научните изследвания.	53. Съветът и Комисията следва да определят бъдещите приоритети на научните изследвания на ЕС в областта на забранените наркотични вещества и необходимите механизми за натрупване на нови знания, за развиване на нови подходи и технологии и за засилване на сътрудничеството в областта на научните изследвания в рамките на ЕС.	2009 г.	Държави-членки Комисия ЕЦМНН	Определени научноизследователски приоритети. Обособени и прилагани механизми.
21. Установяване на обмен на точна и свързана с политиката информация в областта на забранените наркотични вещества.	54. Държавите-членки следва да продължат да осигуряват необходимите средства на националните координационни центрове на Reitox ¹³ . Националните координационни центрове следва да дават своя принос към ЕЦМНН въз основа на приети стандарти.	Постоянно	Държави-членки	Обмен на данни, необходими за целите на мониторинга и оценката. Финансирането и другите средства на държавите-членки за Reitox отговарят на изискванията. Националните координационни центрове дават своя принос въз основа на приети стандарти.
22. По-нататъшно разработване на инструменти за мониторинг на свързаната с наркотиците обстановка и на ефективността	55. Следва да продължи усъвършенстването и прилагането на петте основни епидемиологични индикатора на ЕЦМНН и разработването на нови индикатори и мерки за намаляване на търсенето на наркотици.	2012 г.	Държави-членки ЕЦМНН	По-голямо спазване от държавите-членки на критериите за прилагане на основните

¹³

Европейска информационна мрежа за наркотиците и наркоманиите

на ответните мерки.			Комисия	индикатори. Подобрение на индикаторите за търсенето на лечение и проблемна употреба ¹⁴ . Индикатори/мерки за рехабилитация и реинтеграция.
	56. Следва да бъдат установени индикатори за събирането на свързани с политиката данни относно пазара на забранени наркотични вещества и правоприлагането и следва да се разработи стратегия за събирането на тези данни.	Постоянно	Комисия ЕЦМНН Европол Съвет Държави-членки	Установени индикатори. Разработена стратегия за прилагането им.
	57. Следва да бъдат разработени инструменти за анализ за по-добро оценяване на ефективността и на въздействието на политиката за борба с наркотиците.	2010 г.	Комисия ЕЦМНН Държави-членки	Разработени инструменти за анализ. По-точен анализ на свързаната с наркотиците обстановка.
	58. Следва да бъде оценена ефективността на Решение 2005/387/ПВР на Съвета относно обмена на информация, оценката на риска и контрола върху новите психоактивни вещества.	2010 г.	Комисия Съвет ЕЦМНН Европол Европейска агенция по лекарствата	Представена оценка и евентуални последващи действия.
	59. Европол следва да оцени подаването от държавите-членки на	Годишно	Държави-	Качествена оценка на

¹⁴

Индикаторите на ЕЦМНН следва да бъдат приведени в съответствие с международните стандарти относно проблемната употреба на наркотици (DSM-V/ ICD-10).

	данни и информация за престъпността.		членки Европол	подадените данни.
23. Осигуряване на постоянна оценка на политиката за борба с наркотиците.	60. Държавите-членки следва да извършват редовна оценка на националните политики за борба с наркотиците.	Постоянно	Държави-членки	Брой на оценените политики за борба с наркотиците.
	61. На Съвета и на Европейския парламент следва да бъде представен годишен преглед на напредъка по изпълнението на плана за действие и адаптирани/подобри индикатори и механизми за докладване за извършване на мониторинг и оценка, когато е уместно и необходимо.	Годишно	Комисия ЕЦМНН Европол Държави-членки	Годишният преглед на напредъка е изготвен. Наличие на съответните индикатори.
	62. Следва да бъде извършена външна оценка на изпълнението и въздействието на Стратегията на ЕС по отношение на наркотиците за периода 2005—2012 г. и на Плана за действие на ЕС по отношение на наркотиците за периода 2009—2012 г., последвана от период на размисъл преди предприемането на последващи действия.	2012 г.	Комисия Съвет Държави-членки	Оценка на постигнатото от отделните действия. Въздействието на свързаната с наркотиците обстановка е известно.